Dosar nr. 4-2703/2023
4-23107962-12-4-27072023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

17.11.2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Instanța de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Igor Barbacaru
Grefier Versavia Șumilin

examinând în sediul instanței, în ședință publică cauza contravențională intentată în privința cet. Irina Grigoraș, în baza procesului-verbal cu privire la contravenție Nr. 176-10029/2021 din 17.07.2023, întocmit de către executorul judecătoresc Stoian Grigore, pe semnele contravențiilor prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional, instanța de judecată,-

C O N S T A T Ă :

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie Nr. 176-10029/2021 din 17.07.2023, încheiat de către executorul judecătoresc Stoian Grigore, cet. Irina Grigoraș, se învinuiește în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional.

La data de 26.07.2023 executorul judecătoresc Stoian Grigore a înaintat la Judecătoria Chișinău, demers, în temeiul art. 318 alin. (1), art. 385, 421, 442, 443 din Cod Contravențional, spre examinare instanței de judecată.

În ședință de judecată, atît agentul constatator executorul judecătoresc Stoian Grigore nu s-a prezentat, cît și persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional – Irina Grigoraș, fiind citați legal, nu s-au prezentat, fapt pentru care, în baza art. 455 alin. (2), (3) din Codul Contravențional, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora.

Studiind procesul-verbal cu privire la contravenție și materialele dosarului contravențional prezentat, instanța de judecată reține următoarele.

În sensul art. 462 alin. (5) Cod Contravenţional, atunci când examinează cauza contravenţională, instanţa de judecată trebuie să pronunţe una din aceste două soluţii:

a) încetarea procesului contravenţional; sau

b) declararea vinovăţiei persoanei care a comis contravenţia imputată și, după caz, stabilirea sancţiunii contravenţionale, aplicarea măsurii de siguranţă sau înlăturarea executării sancţiunii.

Conform art. 7 din Codul Contravențional persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform art. 8 alin. (2) din Codul Contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârșit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform art. 10 din Codul Contravențional, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracțiunea, săvîrșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență.

Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate.

Conform art. 458 alin. (1) din Codul Contravențional, examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine : a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Pentru a purcede la analiza existenței sau inexistenței faptei contravenționale, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea acestuia la cerinţele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulităţii absolute sau relative.

Verificînd legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizînd cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța de judecată constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate. Astfel, procesul-verbal nu cuprinde toate mențiunile prevăzute de art. 443 din Codul Contravenţional, însă acestea nu afectează în mod esențial fondul cauzei, iar sub sancţiunea nulităţii absolute, descrierea faptei fiind detaliată, cu arătarea tuturor împrejurărilor în care contravenţia a fost săvârșită, inclusiv a datelor de identitate ale făptuitorului, fiind indicat locul săvîrșirii acesteia, figurînd semnătura agentului constatator.

Conform art. 440 alin. (1) din Codul Contravențional, constatarea faptei contravenţionale presupune o activitate de colectare și de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei desfăşurată de agentul constatator, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului către funcţionarul abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, către instanţa de judecată sau către un alt organ, spre soluţionare.

În accepțiunea art. 425 alin. (3) din Codul Contravențional, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzîndu-se de lege.

Conform art. 425 alin. (5) din Codul Contravențional, sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

Astfel, în temeiul art. 442 alin. (1) din Codul Contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Astfel, legiuitorul a instituit obligația încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție fiind obligatorie întrunirea cumulativă a 2 condiții : a constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Din perspectiva Capitolului IV din Cartea I al Codului Contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de § 2 al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (Ziliberberg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Anghel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfăşurata în fața instanței de judecata revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

În ședință s-a constatat că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție Nr. 176-10029/2021 din 17.07.2023, Irina Grigoraș este învinuită de faptul că, avînd calitatea de debitor nu execută intenționat și se eschivează de la executarea a documentului executoriu, prin ce este învinuit în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional.

Astfel, potrivit art. 318 alin. (1) din Codul Contravențional, Neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare a hotărîrii instanţei de judecată ori a documentului executoriu menţionat la art.11 lit.c) sau d) din Codul de executare, se sancţionează cu amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

Iar, conform art. 11 lit. a) din Codul de Executare, sînt documente executorii şi se execută conform normelor stabilite de prezentul cod: titlurile executorii eliberate de instanţa de judecată în condiţiile legii.

Agentul constatator – executorul judecătoresc Stoian Grigore, de la momentul primirii executării documentului executoriu şi până la data încheierii procesului-verbal cu privire la contravenţie, a adus la cunoștință făptuitorului despre obligaţiunea de a executa hotărârea judecătorească, fiind astfel nişte acţiuni care în final nu s-au soldat cu un rezultat scontat.

Acţiunile întreprinse de către executorul judecătoresc în vederea executării hotărârii judecătoreşti, dar şi vinovăţia făptuitorului/cet. Irina Grigoraș, sunt fortificate în tot şi se dovedesc inclusiv prin multitudinea înscrisurilor prezentate de executorul judecătoresc în susţinerea procesului-verbal cu privire la contravenţie Nr. 176-10029/2021 din 17.07.2023, și anume: cererea OCN „Easy Credit” SRL adresată executorului judecătoresc privind intentarea procedurii de executare în temeiul documentului executoriu nr. 2-1111/20 din 23.12.2020; titlul executoriu eliberat în baza hotărârii Judecătoriei Criuleni din 23.12.2020; extrasul din baza de date SIC ”Acces Web” în privința debitoarei/contravenientei Grigoraș Irina; încheierea executorului judecătoresc Stoian Grigore cu privire la primirea spre executare și intentare a procedurii de executare din 23.03.2021; încheierea executorului judecătoresc Stoian Grigore privind asigurarea executării documentului executoriu din 23.03.2021; extrasul din baza de date CNAM; informația despre contribuabil (informația completă); scrisoarea/interpelare a executorului judecătoresc Stoian Grigore adresată Primăriei r-l Criuleni, s. Bălțată în privința debitoarei/contravenientei Grigoraș Irina din 27.03.2023; răspunsul Primăriei r-l Criuleni, s. Bălțată nr. 301 din 29.06.2023 adresat executorului judecătoresc Stoian Grigore; răspuns/informație a Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru în privința bunurilor deținute în proprietate de către Grigoraș Irina; citațiile și avizele poștale de recepție, precum și confirmarea prezentată în formă scrisă a cet. Irina Grigoraș privind recepționarea corespondenței.

Aşadar, latura subiectivă se realizează prin intenţie directă sau indirectă. În ambele cazuri făptuitorul îşi dă seama că acţiunea atinge atât interesul public, cât şi drepturile, interesele ocrotite prin lege ale persoanelor fizice şi juridice şi creează o stare de pericol pentru buna desfăşurare a activităţii autorităţilor publice. Obiectul juridic nemijlocit îl constituie relaţiile sociale referitoare la buna desfăşurare a activităţii de serviciu a organelor administraţiei publice, organelor de drept și a altor organe de stat.

Latura obiectivă a contravenţiei se realizează prin acţiune sau inacţiune. Acţiunea se manifestă prin împotrivirea persoanei obligate să execute hotărârea judecătorească care se exprimă oral sau în scris, iar inacţiunea persoanei poate fi exprimată oral sau în scris şi prin neîntreprinderea acţiunilor necesare pentru executarea hotărârii judecătoreşti, considerând că hotărârea nu este corectă etc.

De asemenea, latura subiectivă se manifestă prin intenţie directă, astfel ca făptuitorul să conştientizeze că prin acţiunile sau inacţiunile sale nu execută intenţionat sau se eschivează de la îndeplinirea hotărârii instanţei de judecată şi doreşte acest rezultat. Motivele neexecutării intenţionate nu influenţează la încadrarea faptei.

În respectivul caz, instanţa de judecată stabileşte că, debitoarea/contravenienta Irina Grigoraș, o perioadă îndelungată de timp, nu a întreprins nici o acţiune în vederea executării hotărîrii instanței de judecată.

Examinând astfel materialele prezentate de către agentul constatator, instanţa de judecată consideră că făptuitorul, nu poate invoca careva fapte sau argumente care ar convinge instanţa şi să ajungă la o concluzie privind nevinovăţia sa în comiterea contravenţiilor prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional, cu atât mai multă că făptuitorul nici nu s-a prezentat în ședința de judecată pentru a prezenta careva probe pertinente şi concludente care să-i justifice acţiunile/inacţiunile care ar fi stat la baza neexecutării hotărârii instanţei de judecată, or acesta a avut posibilitatea de a o face.

În principiu, motivele neexecutării hotărârii judecătoreşti în cazul dat nu influenţează la încadrarea faptei, din care cauză instanţa de judecată consideră că în speţă omisiunea de a executa hotărârea judecătorească pronunţată în favoarea creditorului o perioadă îndelungată constituie o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenţie şi a articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenţie, or Hotărîrea judecătorească datează cu 23.06.2016.

Suplimentar, instanța consideră necesar a reține că, nu doar neexecutarea unor hotărîri judecătoreşti definitive, ci şi amînarea momentului la care ea îşi produce efectele poate face dreptul la un proces echitabil inoperant şi iluzoriu în detrimentul uneia dintre părţi. (*Recomandarea nr. Rec. (2003)17 din 09.09.2003 a Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei în materie de executare a deciziilor judecătoreşti*).

Or, un act executoriu neexecutat sau, altfel zis, o justiție formală nu poate să asigure atingerea scopului de bază - protejarea drepturilor și libertăților omului, proclamate de actele normative naționale și internaționale.

Neexecutarea hotărîrii judecătoreşti irevocabile, constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil şi o ingerinţă a art. 6 al CEDO, or potrivit jurisprudenţei CEDO, executarea unei hotărîri judecătoreşti trebuie privită ca o parte integrantă a unui proces conform prevederilor articolului 6 al Convenţiei, care reglementează dreptul la un proces echitabil.

În jurisprudența sa Curtea Europeană a statuat că accesul la justiţie semnifică nu doar posibilitatea juridică efectivă de a te adresa unui organ de plină jurisdicţie pentru soluţionarea unei contestaţii şi obţinerea unei satisfacţii, *ci şi dreptul de a cere executarea hotărârii obţinute.*

De asemenea, Curtea Europeană în jurisprudența sa, și anume *cauza Ciolacu c. Moldovei, cererea nr. 22400/13*, a constatat că a avut loc o violare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție din cauza eșecului autorităților de a executa, într-un termen rezonabil, hotărârea definitivă pronunțată în favoarea reclamantului.

La caz, se constată că, debitoarea/contravenienta Irina Grigoraș, cunoaște despre hotărîrea judecătorească și titlul executoriu, și respectiv încheierea de intentare a procedurii de executare, fapt ce se confirmă prin dovada recepționării actelor enunțate, însă se eschivează de la executare acestora.

Soluţionând cauza contravenţională, instanţa de judecată a luat toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, a evidenţiat la fel circumstanţele care dovedesc vinovăţia cet. Irina Grigoraș, iar ca consecinţă, în urma aprecierii probelor cercetate în şedinţă în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege, instanţa de judecată stabileşte ca fiind dovedită în tot vinovăția cet. Irina Grigoraș în neexecutarea obligațiilor prevăzute de codul de executare, pentru care faptă şi va fi recunoscută vinovată și, corespunzător, supusă răspunderii contravenţionale pentru contravenția prevăzută de art. 318 alin. (1) Cod contravențional.

La aplicarea sancţiunii contravenţionale, instanţa de judecată ţine cont de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei, cât şi de circumstanţele atenuante şi cele agravante.

Conform art. 381 alin. (4) din Codul Contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Careva circumstanţe care ar atenua răspunderea lui Irina Grigoraș, instanţa de judecată nu stabileşte, iar în calitate de circumstanţe agravante instanţa de judecată reţine pentru făptuitor/contravenient doar continuarea comportării ilicite, contrar somaţiei de a se pune capăt unei asemenea conduite.

Se va reține și scopul legii contravenționale, care constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvârşirii de noi contravenţii.

Ţinând cont de scopul legii şi al pedepsei contravenţionale, inclusiv de criteriile generale de individualizare a pedepsei, instanţa de judecată este convinsă că pedeapsa potrivită acestuia va avea drept scop restabilirea echităţii sociale şi corectarea celei din urmă.

Pentru aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 395 alin. (1), pct. 1) lit. b) şi alin. (2), art. 421, art. 460, art. 462 din Codul Contravenţional, instanța de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se recunoaşte vinovat cet. Irina Grigoraș, născută la *****, IDNP *****, de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 318 alin. (1) din Codul Contravenţional, aplicându-i-se astfel o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 30 (*treizeci*) unităţi convenţionale, ceea ce în corespundere cu art. 34 alin. (1) din Codul Contravenţional, va constitui 1 500 (*una mie cinci sute*) lei.

Se aduce la cunoştinţă cet. Irina Grigoraș că, în corespundere cu prevederile art. 34 alin. (3) din Codul Contravenţional, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o va plăti în cel mult 3 zile lucrătoare de

la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale şi astfel, se va considera că sancţiunea amenzii a fost executată integral.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de recurs în Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Preşedinţele şedinţei,
Judecător Igor Barbacaru